

נקודת אור בפרשה – השפעת הקב"ה – פרשת וישלח

בתחילת פרשתנו מתארת התורה את חזרתו של יעקב אבינו מחרן לארץ ישראל, ומכיון שידע יעקב שחזרתו עלולה לעורר שוב את שנאתו של עשו, לכן הוא מקדים ומרכך את לבו בדברי שלום. **וכך נאמר בפסוק:** "וישלח יעקב מלאכים לפניו אל עשו אחיו ארצה שער שדה אדום". **וברש"י כתב,** שהמלאכים ששלח יעקב היו "מלאכים ממש", והיו הם חלק מאותם מלאכים שליוו אותו בחזרתו לארץ ישראל.

וצריך להבין: מדוע שולח יעקב מלאכים ממש ולא הסתפק בשליחת בני אדם להודיע לעשו על בואו? **ומבארים על פי המשנה באבות** (א, ז): "הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע". **ומדוע** על האדם להתרחק מהרשע, אולי עדיף להתקרב אליו ולהחזירו למוטב? **אלא שעלינו לדעת,** שאפילו האדם המושלם ביותר, בהיותו נמצא במחיצתו של אדם רשע, סופו ללמוד ולהיות מושפע מדרכיו הרעים. **גם יעקב אבינו ידע זאת** ולכן פחד הוא לשלוח בני אדם אל עשו. פחד הוא שיושפעו הם לרעה במחיצתו של עשו הרשע, וידע שרק מלאכים יוכלו לשמור על עצמם, ולכן שלח דווקא מלאכים ולא בני אדם.

כמה חזקה היא השפעת החברה על האדם, עד שאמר הרמב"ם (ה' דעות, פרק ו הלכה א): "דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדעותיו ובמעשיו אחר ריעיו וחביריו... לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים תמיד כדי שילמוד ממעשיהם, ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחשך כדי שלא ילמוד ממעשיהם".

כלומר, כל אדם נולד עם טבע כזה להיות מושפע מהחברה, ואין מי שיכול לומר "לי זה לא יקרה, אני אצליח להיות חזק ולא להיסחף ולהיגרר אחרי החברים הרעים!" אדם שאומר דבר כזה משקר על עצמו! כי אם הרמב"ם כתב שזוהי "דרך ברייתו של אדם" זה אומר שכך נברא האדם, והכוונה היא לכולם! **אז מה עושים?** – ממשיך הרמב"ם ואומר: "לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים תמיד כדי שילמוד ממעשיהם, ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחשך כדי שלא ילמוד ממעשיהם".

כל כך פשוט! מכיון שאנחנו נגררים, ואי אפשר להתגבר על זה, לכן עלינו להיות בחברת אנשים חיוביים, צדיקים ויראי שמים, ואז אין לנו מה לחשוש שמא נגרר אחריהם, **ואדרבה,** הלוואי ונגרר אחרי אנשים שכאלו, הם הרי יקחו אותנו רק למקומות טובים!

בדרך הדרש אומרים: שהמילה "חבר" בהיפוך אותיות זה "חרב", **לומר לך,** שחבר שאינו הגון, מסוכן בשבילך כמו חרב, וצריך לברוח ממנו כדי שחם וחלילה לא ישפיע עליך לרעה!

מספרים שבישיבתו של הרב'ה מקוצק עבדו מאוד על מדת האמת, והיו בוחנים את הבחורים האם הם מסוגלים ללכת עם האמת גם כאשר היא נגד כולם. פעם אחת בא בחור להתקבל לישיבה. אמר לו הרב שקשה לו לשוחח עמו היום, ולכן כדאי שישאר ללון בישיבה ולמחרת ידבר עמו. **בבוקר** קמו מספר בחורים להתפלל ב'נץ', ובחזרתם פתחו את הווילונות בחדר והעירו את הבחור. לתדהמתו ראה הבחור את הבחורים אוכלים ושותים, ומיד החל להוכיח אותם שאסור לאכול לפני התפילה. הבחורים צחקו עליו ואמרו לו שהוא "סתם מחמיר", וכך לעגו עליו עד שהשתכנע וישב יחד עמם לאכול. **לאחר התפילה** ניגש הבחור לרב'ה מקוצק, אך הרב הודיע לו שאינו מתקבל לישיבה משום שנכשל במבחן הכניסה לישיבה ואכל לפני התפילה. בכה הבחור והתחרט, אך לא התקבל לישיבה, **מפני שעיקר העבודה היא – לא להיות מושפע מהחברה!**

נוכח את דברי התנא: "אל תתחבר לרשע!" לפעמים אדם או חבר לא טוב יכולים להרוס לנו את כל החיים! ואפילו שזה אולי נראה לנו קצת מוגזם, אם נשאל אנשים גדולים ומבוגרים יותר מאיתנו, כולם יאמרו לנו שזו אמת לאמיתה; חבר רע יכול להרוס לך את כל החיים הרוחניים והגשמיים! **ולכן, נתפלל לה' שירחיק אותנו מחברים שכאלו ושנוכה להיות רק בחברה טובה כל ימינו, אמן!**